

Aan: De woordvoerders van de Commissie Justitie en Veiligheid & woordvoerders van de Commissie Digitale Zaken in de Tweede Kamer
CC: Dhr. D.M. van Weel, minister van Justitie en Veiligheid

Onderwerp: Sta voor Europese wetgeving ter bestrijding van seksueel misbruik online die daadkrachtig, effectief en onvoorwaardelijk in het belang van het kind is

26 februari 2025, Leiden

Geachte woordvoerder,

Wij schrijven u namens dertien kinderrechtenorganisaties naar aanleiding van het schriftelijke overleg over de JBZ-raad op 6 en 7 maart 2025 in de Tweede Kamer. Hoewel de CSAM-verordening tijdens deze bijeenkomst niet op de agenda staat, vinden er op EU-niveau belangrijke ontwikkelingen plaats die grote gevolgen kunnen hebben voor de bescherming en het welzijn van kinderen. Juist daarom vragen wij uw aandacht voor dit dossier. Door te pleiten voor ambitieus en effectief beleid draagt u bij aan het waarborgen van kinderrechten en het voorkomen van online seksueel misbruik van kinderen.

Het internet is niet meer weg te denken uit ons dagelijks leven. Ondanks dat het internet talloze positieve kanten heeft voor de sociale en cognitieve ontwikkeling van kinderen, is het ook een ontmoetingsplek voor mensen met kwaad in de zin. Ongestoord en relatief ongehinderd worden er beelden van seksueel misbruik van een kind vervaardigd en gedeeld. De schaal hiervan is haast niet te bevatten. Elke dag worden **miljoenen foto's en video's van seksueel misbruik van kinderen gedeeld**. Dit materiaal bestaat niet enkel uit vrijwillig gemaakte seksueel getinte foto's door pubers die deze foto delen met een vriendje of vriendinnetje waarna deze foto zonder consent wordt doorgestuurd. Het gaat ook om gruwelijke, gewelddadige beelden waarop misbruik te zien is van jonge kinderen, zelfs baby's en peuters.¹ Hierbij is in 2023 bij baby's en peuters een sterke toename te zien van kindermisbruik materiaal in de meest ernstige en gewelddadige categorie (Category A).² Dit materiaal circuleert eindeloos en houdt slachtoffers in een permanente cyclus van herhaald slachtofferschap.

In 2023 ontving het National Center for Missing & Exploited Children (NCMEC) 36,2 miljoen meldingen, met meer dan 100 miljoen beelden van seksueel misbruik. Nederland is al jarenlang het grootste hostingsland ter wereld³. Onze verantwoordelijkheid om deze kinderen te beschermen reikt zeer ver.

De voorgestelde EU-verordening door de Europese Commissie in 2022 biedt een historische kans om het structurele falen in de bescherming van kinderen tegen online seksueel misbruik aan te pakken. Echter, het compromisvoorstel van het Poolse voorzitterschap schiet hierin ernstig tekort. Het is goed dat een permanente juridische grondslag wordt geboden voor vrijwillige detectie die online platforms in staat stelt seksueel misbruik van kinderen op te sporen, want zonder juridische grondslag is detectie helemaal niet mogelijk. Echter, de detectie van kindermisbruikmateriaal zou niet afhankelijk mogen zijn van vrijwillige inspanningen van techbedrijven, maar een wettelijke verplichting. De voorgestelde aanpassingen maken de bescherming van kinderen afhankelijk van de goodwill van techbedrijven, terwijl het belang van kinderen en hun recht op bescherming tegen misbruik en de bescherming van hun privacy verplichtingen zijn die Nederland op zich heeft genomen door het VN-Kinderrechtenverdrag te ratificeren.

¹ <https://www.iwf.org.uk/annual-report-2023/trends-and-data/analysis-by-age/>

² <https://www.iwf.org.uk/annual-report-2023/trends-and-data/analysis-by-age/>

³ <https://www.iwf.org.uk/annual-report-2023/trends-and-data/geographical-hosting-urls/>

Waar schiet het Poolse compromisvoorstel tekort?

Het voorstel verwijdert de **verplichte detectie** van seksueel misbruikmateriaal uit de verordening en maakt deze volledig vrijwillig. Het gaat hierbij zowel om nieuw misbruikmateriaal en grooming, maar ook om bekend misbruikmateriaal wat al jarenlang met beproefde technologieën kan worden opgespoord. Dit betekent dat platforms zelf kunnen bepalen of ze misbruikmateriaal opsporen en verwijderen, waardoor miljoenen gevallen van kindermisbruik onopgemerkt blijven. De EU zou hiermee verder achterblijven op landen zoals het VK en Australië, waar de Online Safety Act (2023) wél een verplichting tot detectie oplegt.

Daarnaast wordt de beoordeling van een verplichte detectie pas **drie jaar na invoering van de verordening** geëvalueerd. Dit betekent drie extra jaren waarin ouders op vele online platforms vrij spel hebben en kinderen onnodig risico lopen. De EU dient proactief te handelen, niet achteraf te evalueren of bescherming wel noodzakelijk was: de schaal en impact van online kindermisbruik en -uitbuiting vragen nú om effectieve oplossingen.

Waarom is verplichte detectie essentieel?

- **Vrijwilligheid werkt onvoldoende:** We hebben in de afgelopen decennia gezien dat vrijwillige detectie onvoldoende werkt: het beeldmateriaal dat op het internet wordt gedeeld groeit ieder jaar exponentieel (in 2021 ontving NCMEC 29,3 miljoen meldingen, in 2022 waren dit 31,9 miljoen meldingen en in 2023 steeg het aantal verder naar 36,2 miljoen meldingen).
- **Ouders zoeken de zwakste schakels:** Wanneer bepaalde platforms géén detectie toepassen, worden ze automatisch de voorkeurskeuze voor ouders. Zij informeren elkaar hierover middels handboeken waarin tips worden gegeven over het online misbruiken van een kind. Inconsistent beleid creëert digitale "veilige havens" waarin misbruik onopgemerkt blijft en ouders ongestoord kunnen opereren.
- **Slachtoffers willen dat hun beelden verdwijnen:** Voor overlevenden van seksueel misbruik is het verwijderen van hun beelden de hoogste prioriteit. Zolang platforms niet verplicht worden om actief te detecteren (en verwijderen), blijven deze slachtoffers keer op keer geconfronteerd worden met hun eigen trauma.

Kinderrechten

De Europese Unie heeft een bindende verplichting om kinderen te beschermen tegen seksueel misbruik, zoals vastgelegd in het **VN-Kinderrechtenverdrag (IVRK)** en het **Facultatief Protocol inzake de verkoop van kinderen, kinderprostitutie en kinderpornografie**.⁴ Artikel 19 IVRK verplicht staten om kinderen te beschermen tegen alle vormen van misbruik, inclusief seksueel geweld, en doeltreffende maatregelen te nemen om dit te voorkomen. Daarnaast vereist het Facultatief Protocol dat staten actief optreden tegen de productie, distributie en bezit van kindermisbruik materiaal, inclusief online verspreiding. Deze internationale verplichtingen laten geen ruimte voor vrijblijvendheid: de Europese Unie en haar lidstaten zijn juridisch verplicht om doeltreffende wetgeving en handhavingsmechanismen in te voeren die garanderen dat kinderen worden beschermd tegen online seksueel misbruik en seksuele uitbuiting. Een verordening zonder verplichte detectie en verwijdering van misbruikmateriaal voldoet niet aan deze verplichtingen en ondermijnt de rechten en veiligheid van kinderen in Europa.

Wat vragen wij?

Om ervoor te zorgen dat de Nederlandse regering en de Europese Unie haar verantwoordelijkheid nemen en kinderen effectief beschermt tegen online seksueel misbruik, roepen wij u op om:

⁴ Facultatief Protocol inzake de verkoop van kinderen, kinderprostitutie en kinderpornografie bij het Verdrag inzake de rechten van het kind, New York, 25-05-2000 - <https://wetten.overheid.nl/BWBV0001752/2005-09-23>

1. **Verplichte detectie opnieuw in te voeren** in de verordening, zodat alle online platforms verplicht worden kindermisbruikmateriaal te identificeren en te verwijderen als uit een uitgebreide check is gebleken dat het platform grote risico's biedt en dit op basis van een rechterlijke toets wordt ingevoerd.
2. **Strengere risicobeoordeling en mitigatiemaatregelen** te hanteren voor online platforms die als medium of hoog risico worden geclassificeerd. Dit moet niet vrijblijvend blijven. Het inbedden van child safety-by-design in alle diensten die toegankelijk zijn voor kinderen is een cruciaal preventie-instrument dat sterke en verplichte risicobeperkende maatregelen vereist.
3. **De rol van het EU Centrum te versterken**, door het een certificerende functie te geven voor minimum standaarden van detectietechnologieën. Dit voorkomt dat techbedrijven zelf bepalen welke methodes ze gebruiken en garandeert een eenduidige en veilige aanpak.
4. **Meer aandacht te besteden aan de stem van slachtoffers** in het wetgevingsproces, bijvoorbeeld door een *Survivors Committee* toe te voegen aan het EU Centrum.

Conclusie

Het compromisvoorstel van het Poolse voorzitterschap schiet tekort en biedt geen structurele oplossing voor de escalerende toename in online seksueel kindermisbruik. In plaats van een ambitieus en effectief beleid dat kinderen daadwerkelijk beschermt, handhaaft het voorstel amper de status quo, waardoor daders ongestoord hun gang kunnen blijven gaan en slachtoffers in een eindeloze cyclus van herhaald slachtofferschap worden gehouden. Dit is onacceptabel. De rechten en veiligheid van kinderen mogen nooit ondergeschikt worden gemaakt aan commerciële belangen of politieke compromissen. De Nederlandse regering en de Europese Unie hebben de morele en juridische plicht om krachtig op te treden en ervoor te zorgen dat elk kind wordt beschermd tegen seksueel geweld en uitbuiting. Nu is het moment om verantwoordelijkheid te nemen en voor een verordening te staan die daadkrachtig, effectief en onvoorwaardelijk in het belang van het kind is.

Hoogachtend, namens de volgende organisaties:

